

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/13/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912207044
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5912207044.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 2C/100/2012-112 zo dňa 28. októbra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým si voči odporcovi uplatnil právo na zaplatenie sumy 125,- Eur z titulu majetkovej škody a sumy 275,- Eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Ružomberok. Ten v exekučnom konaní rozhodol o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 5 mesiacov).

Okresný súd vychádzajúc z vykonaného dokazovania ustálil, že exekučné konanie v súvislosti s ktorým sa navrhovateľ domáha uplatneného nároku začalo dňa 20.05.2010. Žiadosť súdneho exekútora bola doručená Okresnému súdu Ružomberok dňa 16.07.2010, pričom súdnemu exekútorovi bolo následne udelené poverenie dňa 01.10.2010 na vymoženie istiny 883,08 Eur s príslušenstvom, trov prechádzajúceho konania 230,12 Eur a trov exekúcie; zároveň uznesením č.k. 3Er/433/2010-15 zo dňa 1.10.2010 súd exekúciu v časti vymoženia zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 923,08 Eur od 19.5.2009 do 16.4.2010 a zo sumy 883,08 Eur od 17.4.2010 do zaplatenia zastavil. Vzhľadom k tomu, že predmetom exekúcie bol nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, súd výzvou zo dňa 10.8.2010 vyzval Stály rozhodcovský súd na zaslanie fotokópie zmenky. Predmetné doklady predložil na CD nosiči dňa 24.9.2010.

Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, ktorý bol povinný exekučný súd preskúmať z hľadísk vymedzených v ust. § 45 Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a aj bez návrhu skúmať či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami uzatvorená platne. Za účelom objektívneho posúdenia zákonnosti vedenej exekúcie si exekučný súd vyžiadaval od Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave ďalšie podklady, z dôvodu ktorého nemohlo dôjsť k udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom určenej 15. dňovej lehote. Ihneď po doručení predmetných dokladov konajúci exekučný

súd vydal na vykonanie exekúcie poverenia a v časti exekúciu zastavil. Na základe týchto skutočností prvostupňový súd ustálil odkazujúc aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/2002, že exekučný súd konal v predmetnej veci priebežne bez zbytočných prietahov. Dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do vydania poverenia vzhľadom na vykonané úkony, ktoré smerovali k posúdeniu zákonnosti vedenej exekúcie nebola podľa názoru prvostupňového súdu takej povahy, aby na jej základe bolo možné vysloviť namietané porušenie práva navrhovateľa na rozhodnutie o žiadosti na vydanie poverenia v zákonom stanovenej lehote. Prvostupňový súd tak nemal preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a návrh navrhovateľa zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi ako účastníkovi, ktorý bol v konaní úspešný nepriznal náhradu jeho trov, keď tento si v konaní uplatnil náhradu trov konania, avšak v zákonnej lehote nijako ich výšku nevyčíslil a ani z obsahu spisu mu žiadne preukázateľné trovy k okamihu vyhlásenia rozsudku nevyplývajú.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie.

Navrhovateľ namietal, že ako strana konania nebol pred vynesením rozsudku oboznámený s písomným vyjadrením odporcu k žalobe a toto mu bolo doručené až so samotným rozsudkom vo veci samej. Takýto procesný postup nepredstavuje len porušenie základného práva žalobcu na kontradiktórny súdny proces, ale aj priame porušenie ust. § 114 ods. 2 O. s. p., osobitne to platí za situácie, keď súd vo veci neuskutočnil ústne pojednávanie s prítomnými účastníkmi konania. Porušením kontradiktórnosti konania navrhovateľ trpí zásadne tam, kde navyše vo vyjadrení k žalobe odporca vzniesol námietku premlčania a na túto námietku nedal súd navrhovateľovi možnosť akokoľvek pred vyhlásením rozsudku reagovať. Navrhovateľ ako strana konania nebol pred vynesením rozsudku oboznámený so súdom vykonanými listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu nemal možnosť vyjadriť sa. Nebol teda oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu nemôže vnútroštátny súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach, o ktorých strana vystupujúca v konaní nevedela. Navrhovateľ tvrdí, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, čím bolo porušené právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz však v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, a to vzhľadom k faktu, že vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátu. Poukazuje na ust. § 15 O. s. p.. Navrhovateľ uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Tiež poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie. V konkrétnostiach uviedol, že súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že žalobcom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Súd bol bezdôvodne nečinný, spôsobil tak zbytočné prietahy v konaní a nerozhodol o návrhu v zákonnej lehote. Ako je zrejmé, nesprávny úradný postup exekučného súdu spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach, nie len v jednej z nich.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.), rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

Primárne zo strany odvolacieho súdu je potrebné zdôrazniť jeho viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). V tejto spojitosti možno konštatovať, že odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Navrhovateľ nenamietal zásadný záver okresného súdu, že vzhľadom na charakter exekučného titulu v navrhovateľom označenom exekučnom konaní - rozhodcovského rozhodnutia, exekučný súd tento musel preskúmať z hľadísk vymedzených v ust. § 45 Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a v tejto súvislosti skúmať aj bez návrhu či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami uzatvorená platne. Následne dĺžka exekučného konania vzhľadom na vykonané úkony, ktoré smerovali k posúdeniu zákonnosti navrhovanej exekúcie neodôvodňovala vysloviť navrhovateľom namietané porušenie jeho práva na vydanie poverenia v zákonnej lehote. Odvolací súd tak vychádzal zo správnosti týchto záverov prvostupňového súdu, nakoľko strohé konštatovanie navrhovateľa v podanom odvolaní v bode 12/ „nesprávny úradný postup exekučného súdu spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach, nie len v jednej z nich“ bez ďalšieho správne týchto záverov nespochybňovalo.

Odvolací súd tiež poukazuje na to, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Navrhovateľ zrejme tým, že podáva hromadné podania, dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov. Napríklad vyjadrenie odporcu bolo právnomu zástupcovi navrhovateľa doručené dňa 25.3.2013, a nie spolu so samotným rozsudkom, ako to tvrdí navrhovateľ v odvolaní 2013 (teda s dostatočným predstihom pred termínom pojednávania, na ktorom bol vyhlásený rozsudok dňa 28.10.2013).

Odvolacia námietka odvolateľa, že v danej veci bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania je zmaťočná, keďže v danej veci okresný súd vo veci riadne nariadil pojednávanie.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní poukazoval na to, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy, s týmto konštatovaním možno v celom rozsahu súhlasiť. Túto zásadu však nemožno vykladať formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami občianskeho súdneho konania. Predovšetkým účastník konania realizuje svoje procesné práva v rámci prebiehajúceho súdneho pojednávania. Navrhovateľ bol na pojednávanie pred prvostupňovým súdom riadne predvolaný. O možnosť uplatniť tieto svoje práva sa obral sám svojím postupom, a to bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní. Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd predvolanie na termín pojednávania určený na 28.10.2013 doručil navrhovateľovi, resp. jeho právnomu zástupcovi dňa 11.10.2013. Právny zástupca navrhovateľa až v deň pojednávania (teda nie bezodkladne, keď sa dozvedel o dôvode na odročenie) doručil elektronickou formou prvostupňovému súdu žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania v obdobných veciach na Okresnom súde v Nitre a že klient trvá na jeho účasti. Prvostupňový súd túto žiadosť správne posúdil ako okolnosť, ktorá nie je dôvodom pre odročenie pojednávania podľa § 101 ods. 2 O.s.p. s poukazom na to, že predmetná advokátska kancelária disponuje viacerými osobami spôsobilými poskytnúť právne zastúpenie navrhovateľovi na pojednávaní v danej veci (okrem advokátov Doc. JUDr. Branislav Fridrich PhD. alebo JUDr. Zuzana Zimanová) aj viacerými advokátskymi koncipientmi (Mgr. Dana Jurčovičová, Mgr. Ján Kohút, Mgr. Zuzana Vargová, Mgr. Viktor Miško), pričom z návrhu na odročenie pojednávania nevyplývalo, z akých dôvodov sa pojednávania nemohla zúčastniť ani jedna z týchto osôb. Navyše je všeobecne známe, že navrhovateľ podal v rovnakom čase veľký počet žalôb na všetky okresné sudy Slovenskej republiky, preto je tu veľká pravdepodobnosť vzniku kolízie jednotlivých pojednávaní na rôznych súdoch.

Teda v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka pri splnení podmienok predpokladaným zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konania pred súdom a zároveň tým nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania. Následne sa nemožno stotožniť ani s námietkou navrhovateľa o tom, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesmi účastníkov konania. Ako už bolo

zdôrazňované, tým, že sa pojednávania nezúčastnil o túto možnosť sa ukrátil sám. Naviac vo veci boli vykonané dôkazy označené práve navrhovateľom, ktorými sa snažil preukázať oprávnenosť ním uplatneného nároku, a to oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 3Er/433/2010. Je teda nepochybné, že o týchto dôkazoch vedomosť mal a v súvislosti s podaným žalobným návrhom aj na ne reagoval.

Odvolateľ ďalej namietal, že vo veci rozhodoval zaujatý sudca. V súdnej veci neboli zákonným sudcom oznámené (§ 15 ods. 1 O.s.p.) skutočnosti, pre ktoré by bol vylúčený, navrhovateľ explicitne vylúčil podanie námietky zaujatosti voči zákonnému sudcovi zo svojej strany (č.l. 17), preto je argumentácia odvolateľa o konaní vylúčeného sudcu bezpredmetná.

Požiadavka nestrannosti súdu vyplýva tak z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V danej veci zákonný sudca uznesením Krajského súdu Žilina č.k. 6NcC/83/2012-22 zo dňa 19.12.2012 nebol vylúčený z pojednávania a rozhodovania veci. Pokiaľ by aj neexistovalo žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z pojednávania a rozhodovania veci, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonný sudca funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z pojednávania aj rozhodovania veci.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcim ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v pojednávanej veci zákonný sudca nekonal a nerozhodoval v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu JUDr. Branislava Klukoša z pojednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Navrhovateľ sa v dôvodoch odvolania dotkol hmotnoprávnymi dôvodmi iba stroho konštatujúc, že okresný súd sa nevysporiadal so všetkými vytykanými zložkami nesprávneho úradného postupu a nesprávny úradný postup exekučného súdu spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach, nie len v jednej z nich.

Hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia. 15-dňová lehota môže byť zachovaná iba v prípade, že žiadosť o udelenie poverenia má všetky náležitosti a nie je potrebné doplniť listiny na preskúmanie zákonnej možnosti vydania poverenia pre súdneho exekútora. Z dokazovania vykonaného okresným súdom však vyplynulo, že

exekučným titulom v danom prípade bol rozhodcovský rozsudok a základ právneho vzťahu vychádzal zo spotrebiteľskej zmluvy. Preto exekučný súd bol oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadisk vymedzených v ust. § 45 zák.č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Za tým účelom si zabezpečoval ďalšie listinné dôkazy prostredníctvom rozhodcovského súdu, ktoré mu boli predložené na CD nosiči dňa 24.9.2010. Následne dňa 1.10.2010 bolo vo veci čiastočne vydané poverenie a čiastočne bola exekúcia uznesením zastavená. Z uvedeného vyplýva, že po získaní potrebných podkladov okresný súd vydal poverenie v 15-dňovej zákonnej lehote. Súd potom nemal za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Na základe konštatovaného, odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal dokazovanie náležitým spôsobom, v potrebnom rozsahu plne zodpovedajúcom kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania ako aj meritum veci.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, preto by bol povinný nahradiť odporcovi jeho trovy. Keďže si odporca náhradu trov konania v súlade s ust. § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, odvolací súd mu tieto trovy nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.